

## Tárgytematika / Course Description Generációs ismeretek

AKLB\_BHTM109

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Vehrér Adél

Félév / Semester: 2023/24/1

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/12/0

### OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Az egyre nagyobb létszámú idősödő korosztály, és az egyre kisebb létszámú fiatal generáció közötti együttműködés, párbeszéd kialakítása a kulturális szakterületen is kihívást jelent napjainkban. A tantárgy keretében megismerkedünk a különböző generációkkal kapcsolatos elméletekkel, és elemezzük a kulturális különbségeket. A félév során szerzett ismeretek, tapasztalatok a közösség-szervezői munka során hatékonyan alkalmazhatók lesznek.

### TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

- Intergenerációs tanulás az egész életen át tartó tanulás rendszerében. A tevékeny idős kor és a generációk közötti együttműködés európai programja. Uniós alapelvek, sikeres projektek, jó gyakorlatok.
- Történelmi áttekintés. Generációk párbeszéde a múltban. A hagyomány és a normák szerepe. Különbségek koronként.
- A generációk kategorizálása, jellemzői. Különbségek és együttműködési lehetőségek. A veterán, Baby Boom, X, Y, Z és Alfa generáció jellemzői.
- A mai fiatalok ismeret-átadási lehetőségei a nyugdíjas korosztály számára. A tudás-megosztás átalakulása.

### SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Aláírás feltétele: tvsz szerint

Vizsgára bocsátás feltétele: -

**Követelmény: személyes interjú alapuló témafeldolgozás**

Ajánlott szempontrendszer:

- Bevezető: személyes kötődés a témához, a témaválasztás indoklása

- A téma elméleti irodalma
- A téma saját tapasztalaton és interjún alapuló bemutatása.
- Összegzés: vélemény, javaslatok megfogalmazása.

Értékelési rendszer:

- Illeszkedés a megadott szempontrendszerhez
- Szerkesztés, esztétikum, illusztrációk.
- A dolgozat tartalma, az anyag rendszerezése
- Források feltüntetése, irodalom
- Szemléltetés: képek, videók, linkek, honlapok stb. feltüntetése.

### **Választható témakörök**

1. Munkamegosztás gyermek és felnőttkorban: női munkák, férfi munkák. Az öregek feladatai nemeként. Tekintély és tisztelet.
2. Ünnepek, szokások menete. Az egyes generációk szerepe, feladatai a szokásokban: karácsonyi ünnepkör, farsang, húsvéti és pünkösdünnepkör.
3. Ünnepek, szokások menete. Az egyes generációk szerepe, feladatai a szokásokban: búcsú, házassági évforduló, ballagás, névnap, születésnap, nőnap, Valentin-nap.
4. Ünnepek 1945 után: április 4., november 7., május 1., március 15. A „Párt” és a KISZ rendezvényei munkahelyen és a településen.
5. A generációk feladatai a társas munkák során. Munkamegosztás szüretkor, aratáskor, tollfosztás és kalácsalkalmával.
6. A szórakozás formái: kocsma, bálók, színházi körök – az egyes korosztályok szerepe.
7. A környezettudatos életmód régen. Hogy oldották meg az életüket barna és szürke kuka, hulladékiszlet, hulladékudvar, hűtő, mikro, porszívó, mosógép, mosogatógép nélkül? Főzés, mosás, állattartás szerepe a „szelektív hulladékgyűjtésben”, fűtés, élelmiszer tartósítás, mosás.
8. Öltözködés, ruházat az egyes korosztályoknál és ezek különbözőségei: ruhadarabok mennyisége, származása, alapanyaga, színe, szabása. Hajviselet, alsónemű, lábbeli. Férfiak-nők közötti különbségek. Szépségápolás, kozmetikumok: haj, köröm, smink, bőrápolás. Férfi és női szépségideál.
9. A születés szokásai régen és ma. Otthonszületés, kelengye, babaápolás, ruházat, játékok.
10. Az egyes generációk szerepe, feladatai a lakodalom során. Előkészületek, feladatkörök, a nagy nap menete, utólagos munkálatok. Nászút.
11. Táplálkozási szokások. Alapanyagok házi előállítása, ill. mit vásároltak boltban? Étkezések napirendje évszakonként. Generációs ülésrend, evőeszközök, az ételek elosztásának sorrendje, típusai. A régi konyha, a főzés, s ebben a korosztályok feladatai.
12. Ismerkedés, „udvarlás” helyszínei, illemszabályai. Hogy találták meg az „Igazit”? Milyen szempontok játszottak szerepet? Hogy zajlottak a találkozások? Hogy oldották meg sms, facebook és like-ok nélkül? A régi tánciskolák. A kamaszkor jellemzői.
13. A nemek és a generációk szerepe a néptáncban, tájegységenkénti különbségek és hasonlóságok.
14. A népi hiedelmek hagyományozása generációról generációra. Természetfeletti lények (boszorkány, ördög, lidérc) és természetfeletti erővel rendelkező emberek (halottlátó, jós, tudós emberek). Milyen babonákban hittek nagyszüleink és miben hiszünk mi?
15. Az ajándékozás átalakulása. Mely ünnepeken ajándékoztak nagyszüleink, dédszüleink? Milyen különbségek voltak napjainkhoz képest?

---

### **KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL**

- Tari Annamária 2015 Generációk online Budapest Tericum Kiadó. 272 oldal. ISBN: 9786155285783

- Tari Annamária 2010 Y generáció. Budapest. Jaffa Kiadó. 298 oldal. ISBN: 9789639971202
- Tari Annamária 2011 Z generáció. Budapest. Tericum Kiadó. 348 oldal. ISBN: 9789639633926
- Vehrer Adél: Generációmenedzsment a hétköznapokban In: Lőrincz Ildikó (szerk.) XVII. Apáczai-napok. Tudományos Konferencia: Mobilis in mobili: egyszerűség és komplexitás a tudományokban. Konferencia helye, ideje: Győr, Magyarország, 2013.10.25 Győr; Sopron: NYME Apáczai Csere János Kar; Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, 2014. pp. 51-62. (ISBN:[978-963-334-201-5](#))
- Edelényi Adél: Népi kultúra. Mikszáth Kiadó. 2009. Bp.
  - Dr. Vehrer Adél
  - egyetemi docens

---

## AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL